

specifikace: Zatímco k řízení, v němž se navrhovatel domáhá vyslovení neplatnosti rozhodnutí orgánu družstva, je dána věcná příslušnost krajských soudů podle § 3 odst. 2 písm. a) z.ř.s., tak k řízení, v němž se žalobce jako člen družstva domáhá proti příslušnému družstvu určení, že je členem žalovaného družstva, je dána věcná příslušnost krajských soudů.

§ 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř.

§ 3 odst. 2 písm. a) zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (ZŘS)

§ 595 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích (ZOK)

§ 214 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (OZ)

Ncp 19/2021

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného v právní věci

navrhovatele: **J. P.**

zastoupený advokátem JUDr. Václavem Luťchou

sídlem náměstí Jiřího z Lobkovic 2406/9, 130 00 Praha 3

za účasti: **Zemědělské družstvo XY, IČO XY,**

sídlem XY

o neplatnost rozhodnutí orgánů družstva a určení členství,

vedené u Okresního soudu v Kolíně pod sp. zn. 7 C 245/2020, o určení věcné příslušnosti,

takto:

I. K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.

II. Po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena k dalšímu řízení Krajskému soudu v Praze.

O d ů v o d n ě n í :

1. Navrhovatel se návrhem doručeným Okresnímu soudu v Kolíně (dále jen „předkládající soud“) dne 7. 10. 2020 domáhá proti družstvu uvedenému v záhlaví tohoto usnesení (dále též „účastník“) vydání rozsudku, kterým by jednak bylo vysloveno, že rozhodnutí představenstva účastníka, jímž byl navrhovatel vyloučen z tohoto družstva, a následné potvrzení tohoto rozhodnutí přijaté na členské schůzi družstva konané dne XY 2020, jsou neplatná (dále jen „Požadavek 1“), a v návaznosti na to určeno, že navrhovatel je nadále členem účastníka (dále jen „Požadavek 2“).
2. Předkládající soud předložil věc Vrchnímu soudu v Praze (dále jen „nadřízený soud“) k rozhodnutí podle § 104a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), s tím, že věcná příslušnost se v této věci řídí § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., a proto není soudem věcně příslušným.
3. Navrhovatel, a ani účastník, se k příslušné informativní výzvě předkládajícího soudu, jež byla učiněna ve smyslu § 104a odst. 2 věta druhá o. s. ř., nevyjádřili.
4. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
5. Podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve věcech vyplývajících z právních poměrů, které souvisejí se zakládáním obchodních korporací, ústavů, nadací a nadačních fondů, a ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy, jakož i mezi společníky nebo členy navzájem, vyplývají-li z účasti na obchodní korporaci.
6. Podle § 1 odst. 1 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů (dále též „z. ř. s.“), podle tohoto zákona projednávají a rozhodují soudy právní věci stanovené v tomto zákoně.
7. Podle § 1 odst. 3 z. ř. s., nestanoví-li tento zákon jinak, použije se občanský soudní řád.
8. Podle § 3 odst. 1 z. ř. s., pro řízení v prvním stupni jsou příslušné okresní soudy, nestanoví-li zákon jinak.
9. Podle § 3 odst. 2 písm. a) z. ř. s., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve statusových věcech právnických osob, včetně jejich zrušení a likvidace, jmenování a odvolávání členů jejich orgánů nebo likvidátora a přeměn.
10. Řízení ve statusových věcech právnických osob, které zmiňuje § 3 odst. 2 písm. a) z. ř. s., patří mezi řízení o některých otázkách týkajících se právnických osob podle § 2 písm. e) a § 85 a násled. z. ř. s., přičemž pod zmíněný typ řízení patří též řízení o vyslovení neplatnosti rozhodnutí orgánu právnické osoby (§ 88, § 90, § 91 z. ř. s.).
11. Družstvo je obchodní korporací podle § 1 odst. 1, 3 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů (dále i jen „ZOK“), a tedy i právnickou osobou ve smyslu § 210 a následujících zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Členská schůze a představenstvo jsou pak orgány družstva (§ 629 ZOK).
12. Nejvyšší soud ve svém usnesení ze dne 27. 2. 2019, sp. zn. 27 Cdo 1495/2017, a to v souvislosti s porovnáním příslušné procesní úpravy účinné do 31. 12. 2013 s úpravou obsaženou v ustanovení § 3 odst. 2 písm. a) z. ř. s., konstatoval, že (cit.): „zákon o zvláštních řízeních soudních

věcnou příslušnost soudů k projednání a rozhodnutí statusových věcí všech právnických osob sjednotil tak, že nadále budou tyto věci v prvním stupni projednávat a rozhodovat krajské soudy“.

13. Řízení o určení neplatnosti rozhodnutí orgánů družstva o vyloučení člena z družstva – jímž je v poměrech dané věci řízení ohledně Požadavku 1 - se sice (také) dotýká vztahů mezi družstvem (jako obchodní korporací) a jeho členem, které současně vyplývají z účasti člena na obchodní korporaci, nicméně při zvažování toho, zda na řízení daného typu je třeba aplikovat (předkládajícím soudem zmiňované) ustanovení § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., anebo ustanovení § 3 odst. 2 písm. a) z. ř. s., nelze přehlédnout, že takové řízení je především (speciálně) řízením ve statusových věcech družstva jako právnické osoby. V této souvislosti nadřízený soud přistoupil ke korekci svého předchozího názoru vyjádřeného v usnesení ze dne 8. 9. 2020, sp. zn. Ncp 590/2020, ve kterém upřednostnil posouzení věcné příslušnosti krajského soudu k projednání a rozhodnutí věcí daného typu – tedy typu Požadavku 1) v prvním stupni podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř.).
14. V případě Požadavku 2 se však o řízení o statusových věcech právnických osob podle § 3 odst. 2 písm. a) z. ř. s. nejedná a k takovému dílčímu žalobnímu požadavku je dána věcná příslušnost krajských soudů podle (předkládajícím soudem zmiňovaného) ustanovení § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř.
15. S ohledem na vše shora uvedené nadřízený soud rozhodl tak, že k projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni příslušné krajské soudy (§ 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř.), přičemž - pod bodem II. výroku – současně uvedl konkrétní soud, kterému bude věc po právní moci usnesení postoupena (§ 104a odst. 6 část věty před středníkem o. s. ř.); rozhodnutím pod bodem II. výroku tohoto usnesení však není dotčeno ustanovení § 105 o. s. ř. (§ 104a odst. 6 část věty za středníkem o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 8. ledna 2021

JUDr. František Kučera
předseda senátu

